

Csák Gyöngyi  
Álomtöredékek

Rendülni kellett ismét. Megolvadt a befagyott patak vize, mely a tengerben ért véget, tükörként villantotta arcaim. Egyet se szégyellek, döbentem rá, mely lelkem nem láthatta volt.

\* \* \*

Zöld, játékos völgyben emelkedik a színpad, deszkáin reszketnek lépteim. Nem tudom, hol járok, miről énekelek, amíg a fény duruzsol aláfestő zenét fülembe. Hirtelen elhagynak a fátylak, nincs alatta senki, csak a benti táj ijesztő sugarai, lángra kap a színpad és kínpaddá változik. Égve halok.

\* \* \*

Unom a temetőket és az elmúlásszagot – hajtogatta magában minden temetés előtt, közben, után, bár a könnyek sosem hagyták szemeit szárazon, győzött a holtak némasága, a zavaró nagy-nagy üresség. Ha innen el – miért tér vissza, viszolyogva annyiszor?

\* \* \*

Futok világtalan éveken, s az időn át, fejem fölött ezüstgép köröz, szellet kavar, szent este lágyan duruzsol, a csupasz fák nomád sátorra dőlnek, kapaszkodik az ablakig deres fény – valaki a jeges úton gördíti át a lét lángoló kerekeit.

\* \* \*

Álmomban madár voltam, a puska békésen pihent az ablak és a fal közé támasztva. Csalogatott a feltehetően tiszta búza, mely békés tenyérre aranylott, éhségem fokozva. Szárnyaim viaszból lehettek, mielőtt felszálltam volna, letörtek maguktól.

\* \* \*

Még nem mentem el – szólt a háttérből, a sötétség oszlani kezdett, szürkületté tompult. Hang hullámozott át a meggyötört táj labirintusán – kértem és felkínálta a karját, valami ősi rítustáncba fogtunk. Két részeg madár táncolt opart pázsiton.

\* \* \*

Apám utolsó karácsonyán ülök az utca felőli hideg szobában, hiába fűtik – kergetem a lepkét, mely valahonnan betévedt, de nem érem el, mert ólomból a karom, a szívem. A halál szaga erősebb a délután sült kalács illatánál, a feldíszített fenyő illatánál.

Mit ér a fény? Mit érhetne a fény, ha fájdalomtól összeszorított száj megnyílna – és elmondaná, amiről eddig hallgatott? Homályos és szibbadt, mint a lélek minden sarok. Ne – ne így! Ennyire felkészületlenül és emléktelenül – előveszem a tollat és a papírt.

\* \* \*

Ülök a Cet gyomorfalai között – bűdös és meleg sötétben tehetetlen. Hallgatom: Jónás imádkozik. Meleg szorítás a szív körül; fáj, ami nem következik be.

\* \* \*

Benéz – a kéz az ablakon – Halotti maszkot ad rám – fényes leszek, mint a fenyők a karácsonyi képeslapon.

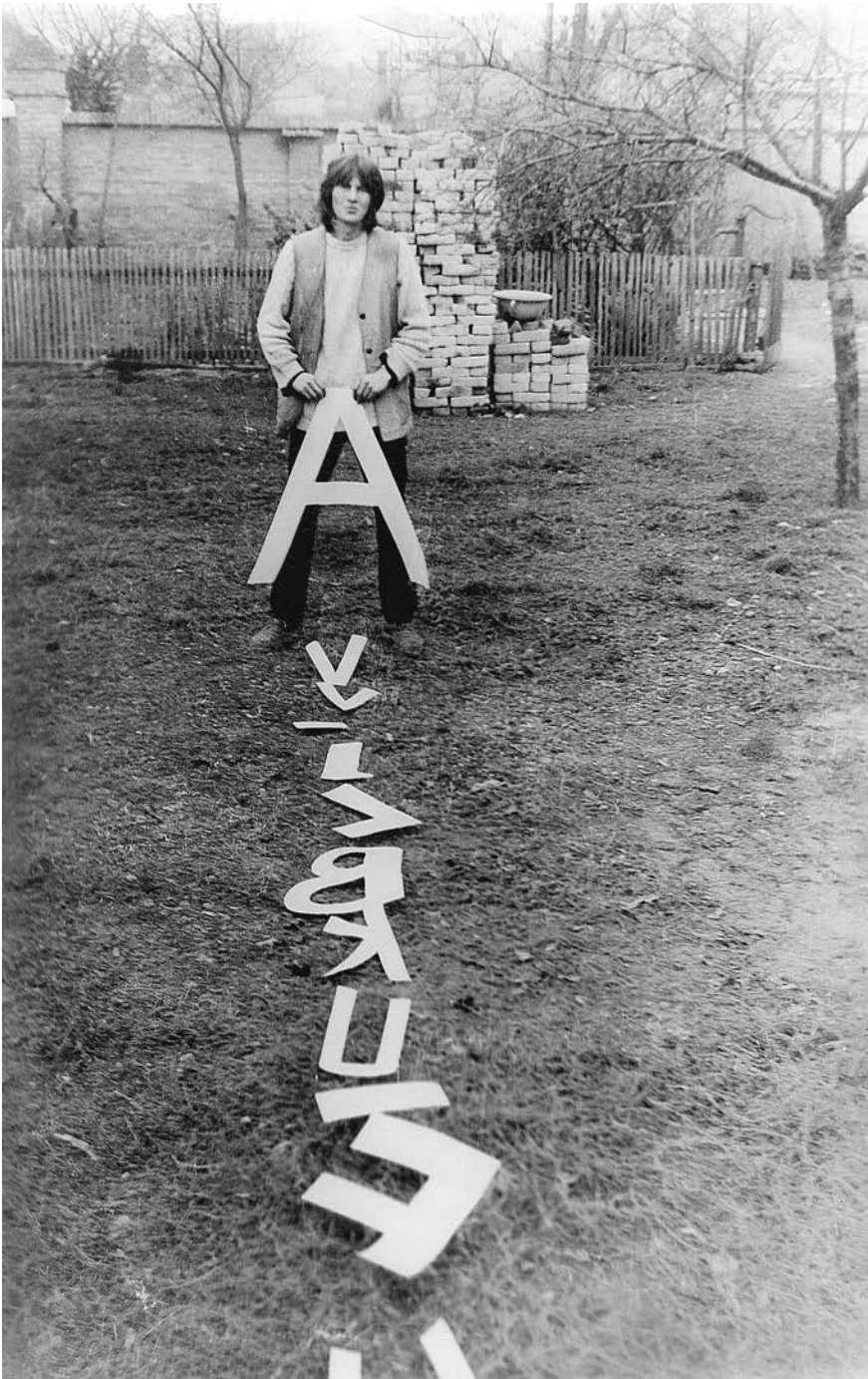
\* \* \*

Mindig szomjazott, reflexei, a feltételesek működni kezdtek.

Kívánt és szeretett szenvedni. Minden ütésnél jajdult egyet és könny szökött a szemébe. Nem tudta, miért, de jó volt nagyon, ettől egy kicsit nyugtom volt.

\* \* \*

Kilép a medréből a meleg tenger, hullámaiba bagyulál, hallom sóhajtását, életre hív, a büszke rettenet megöl – az árral áradni se erőm, se időm. Megdermedek a várakozásban, fénnel szegélyezem a tér zugait –közelebb jön a távol –, feltépi a lélek sebeit; meghaltam-e kérdezi – ó, a szó a gyönyör magva, azon ül a világ méhe, mélységemnek egyfolytában döngicsél.



*Slavko Matković: Vés a térben,  
akció, Szabadka, 1971*